

For Fastleger

NYHETS BREV FRA SYKEHUSET ØSTFOLD

Transfusjonsmedisin – blodbanken SØ

Terapeutiske tappinger (veneseccio)

Pasienter med mistanke om hemokromatose, polycytemi, høy ferritin eller hyperviskositets-symptomer skal primært utredes av hematolog ved sykehuset Østfold.

Følgende retningslinjer ønskes fulgt ved henvisning:

- Nye pasienter (tidligere ikke utredet) - henvisning rettes direkte til Hematologisk avd.
- Kjente pasienter (ferdig utredet og diagnostisert) henvises direkte til blodbanken Fredrikstad.

Dette gjelder både elektroniske henvisninger og papirutgaver.

NB- Alle pasienter som vedlikeholdsbearbejdes skal rehenvises en gang pr. år.

Polycytemier

- Polycytemia Vera (primær polycytemi) - Tapping anbefales inntil EVF < 0,45
- Sekundær polycytemi - Tapping anbefales ved EVF > 0,52 hos menn og > 0,50 hos kvinner.
- Ved hyperviskositetssymptomer kan grensen senkes. Ved oppstart av behandling anbefales tapping ned mot 0,48

Hemokromatose

A. Positiv gentest. C282Y/C282Y (Homozygot), C282Y/H63D (Blandet heterozygoti) eller H63D/H63D

- Se-ferritinverdi mellom 500-1000 ug/L er normalt ikke grunnlag for behandling.

- Verdien kontrolleres en gang pr. år.

- Se-ferritin > 1000 ug/L behandles med veneseccio inntil verdien < 100 ug/L

B: Negativ gentest. evt. heterozygot C282Y.

- Se-ferritinverdi 500-1000 ug/L og normale leverprøver behandles sjelden.

- Se-ferritin > 1000 ug/L og normale leverprøver tappes ned mot normalområde.

- Se-ferritin < 1000 ug/L og økede leverprøver henvises til utredning hos gastroenterolog.

Porfyrria cutenea tarda (PCT)

- Tappes til se-ferritin er ca. 20 ug/L - Deretter vedlikeholdstapping se-ferritin < 50 ug/L

Informasjon fra gynekologisk poliklinikk

For å få best og raskest mulig vurdering av henvisninger til gynekologisk poliklinikk, ber vi om at følgende opplysninger er med:

- Gynekologisk anamnese
- Gynekologisk undersøkelse
- Siste menstruasjon. Gjelder særlig ved ab. prov.
- Oppdatert telefonnummer til pasienten
- Behov for tolk og hvilket språk
- Rullestolsbruker
- Evt. andre ting man må ta hensyn til

Det er også til hjelp for oss at fastlegen tar gynekologisk undersøkelse og chlamydia-prøve av de som søkes til ab. prov. Palpasjon av uterus gir en orientering om hvor langt graviditeten har kommet. Det er også en fordel at chlamydia-infeksjon blir behandlet før en eventuell kirurgisk abort. **Dette er ikke belastende for kvinnene** og da gjør vi ikke annet enn en transvaginal ultralyd ved forundersøkelsen på poliklinikken.

Vi kan ikke etterkomme ønsket fra kvinnen om å få kvinnelig lege på gynekologisk poliklinikk. Unntak er de som har vært utsatt for seksuelle overgrep.

Sykehuset Østfold utfører ikke plastikk ved «labiumhy-pertrofi». Henvisninger på unge kvinner vil derfor bli avvist.

Kari Western
seksjonsoverlege
kvinnelinikken

Rusmiddeltesting

Senter for laboratoriemedisin har utarbeidet et informasjonsskriv angående rusmiddeltesting.

Skrivet omhandler prøvetaking, aktuelle analyser og fortolkning av analyseresultatene. Papirversjonen av infor-

masjonsskrivet er distribuert til fastlegene i Østfold, elektronisk versjon finnes på sykehusets hjemmesider.

[http://www.sykehuset-ostfold.no/fagfolk/samhandling/samhandling-med-fastleger-og-](http://www.sykehuset-ostfold.no/fagfolk/samhandling/samhandling-med-fastleger-og-avtalespesialister/Sider/rekvirering.aspx)

[avtalespesialister/Sider/rekvirering.aspx](http://www.sykehuset-ostfold.no/omoss/avdelinger/sentrallaboratoriet/Sider/rekvirering.aspx)

<http://www.sykehuset-ostfold.no/omoss/avdelinger/sentrallaboratoriet/Sider/rekvirering.aspx> (Under Nyttige lenker og info)

Er pasientens mobilnummer i henvisningen oppdatert?

Manglende eller inaktive mobilnummer på henvisning gir konsekvenser for SØ.

Innen somatikken benytter vi oss av SMS-påminnelse til polikliniske konsultasjoner. Vi bruker mobilnummeret som står i henvisningen fra fastlegen, men får relativt ofte beskjed om at dette er gamle nummer som ikke fungerer lenger. Det medfører at pasientene ikke får denne påminnelsen.

Hospitere på Sykehuset Østfold!

Hospiteringen gir valgfrie poeng til spesialisering og resertifisering av spesialitet innen allmennmedisin. Hospitering gir i tillegg faglig påfyll, du blir kjent med kollegaer på sykehuset og blir tryggere på samhandlingen med sykehuset.

Med andre ord: En særdeles nyttig og hyggelig måte å samle poeng på.

Kontakt avdelingen der du ønsker å hospitere direkte eller kontakt samhandlingssjef Odd Petter Nilsen oddnil@so-hf.no mobil 917 94 151

Les mer om hospiteringsordningen på vår hjemmeside www.sykehuset-ostfold.no/fagfolk/samhandling_fastleger

Henvisninger med MR/Rtg- svar

Mange elektroniske henvisninger inneholder MR/RTG-svar fra institutter utenfor sykehuset. Det er viktig for oss at det står i henvisningen **hvilket institutt** bildene er tatt på slik at vi kan få bestilt bildene fra rett sted med en gang.

Endring i akuttkjeden for akutte ryggpasienter f.o.m. 02.05.13

Fra 2.5.13 er heldøgnsengene ved revmatologiske ved SØ lagt ned og avdelingen har kun poliklinisk dagtilbud med dagsenger i åpningstiden fra kl 8 – 20 alle hverdager og kl 9-14 lørdager. Her gis dagbehandling / poliklinisk behandling, bl.a. ryggpoliklinikk

Dette har ført til noen endringer for vurdering og henvisning av akutte ryggpasienter.

Ny prosedyre:

Vurderer henvisende lege (fastlege/legevakt) det slik at pasienten mest sannsynlig trenger innleggelse i **døgnpost**, eller er det sannsynlig at pasienten vil klare seg med en vurdering og smertelindring på en **akutt poliklinikk/ dagtilbud**?

■ Hvis innleggelse i døgnpost

ikke er nødvendig: til ryggpoliklinikken revmatologisk avd. SØM. Ring sentralbord og call på vakthavende revmatolog.

■ Hvis innleggelse i døgnpost er nødvendig:

• Kan pasienten være aktuell for smertebehandling i akutt kommunal døgnpost (AKD)?

- Hvis ja, - pasienten kan behandles i kommunalt døgntilbud?

Direkte fra legevakt/fastlege? – pasienten innlegges AKD

Behov for spesialistvurdering i sykehuset først for å avklare om det kun er smertebehandling som er indisert?

Må da muntlig avtale at legevaktslegen /fastlegen melder pasienten til AKD,

og at sykehuslegen sørger for at AKD informeres dersom pasienten likevel må beholdes i sykehuset.

- Hvis nei, - pasienten må innlegges på døgnplass, men er ikke kandidat for akutt kommunalt døgntilbud:

Pasienten holdes fastende, og sendes til akuttmottak SØF, for vurdering av neurologisk vakthavende. Ring sentralbordet og call på vakthavende neurolog - avtal innleggelse i akuttmottak SØF.

Råd ved væskebasert cytologi (VBC)

Problemer ved prøvetaking

På landsbasis er det 5,5 % uegnede prøver i Norge.

Tilsvarende tall i Danmark er 2,3 % og England 2,4 %.

For det meste skyldes dette feil prøvetaking.

Etter 5 års erfaring med VBC kan vi gi enkle tips for å unngå uegnet prøve:

1. Unngå om mulig prøvetaking under **menstruasjonen**.
2. Hvis **blod** eller **rikelig fluor**: Tørk forsiktig med tupfer. Unngå å gni kraftig, det fremkaller bare blødning.
3. **Postmenopausale** kvinner med atrofiske slimhinner: Ofte vanskelig å få adekvat prøve. Pasienten kan da med fordel behandles med lokale hormoner 2 ganger pr uke i 2-4 mnd før ny prøvetaking.

4. Bruk så **lite gel** på spekelet som mulig, eventuelt bare lunkent vann. Ikke bruk geler som inneholder carbomere/ carbopolpolymere, bruk heller en sparsom mengde vannbasert gel (for eksempel KY Jelly). Ved vaginal ultralyd undersøkelse: Ta cytologiprøven først. Ved kolposkopi: Ta cytologiprøven før pensling med 3-5% ediksyre.
5. Bruk **plast-spatel** (Pap-Perfect® Plastic Spatula) (ikke trespatel som absorberer celler) og cervix-børste (Cytobrush Plus®. Alternativt CERVEX-BRUSH® Combi. **NB!** Prøvetakingsutstyr (plast-spatel, cervix-børste og fikseringsmedium) kan bestilles fra Seksjon for patologi, SØ.
6. **Umiddelbar** og grundig overføring av cellematerialet fra prøvetakingsredskap til fikseringsmediet. «Visp» plast-

spatelen 10-15 ganger kraftig og raskt i væsken. Gni cervixbørsten rundt på innsiden av veggen i glasset 10-15 ganger, bruk eventuelt børsten til «å vaske» cellene av plast-spatelen. Ikke la spatel eller børste stå i fikseringsmediet.

7. Fyll ut remissen med **relevant pasientinformasjon** (siste menstruasjon, bruk av IUD, p-piller, HRT, lokale hormoner, postmenopausal?)

Ved ytterligere behov kan vi tilby en konsulent fra Hologic som kan besøke legekantoret for å holde en presentasjon.

Dette kan avtales ved å ringe eller sende mail direkte til Irena Danilovic:

Mobil: +47 4840 5220/

Fax: +46 8 555 788 05 /

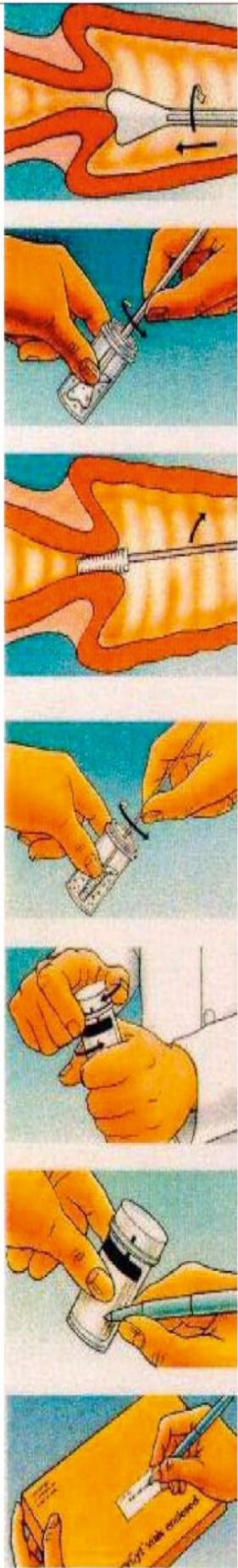
Kontor +46 8 555 788 57

irena.danilovic@hologic.com

www.hologic.com

Prøvetaking fra cervix til cytologisk undersøkelse med ThinPrep® Pap Test

Endocervical børste / spatel protokoll

Ta en tilstrekkelig prøve fra ectocervix ved å føre en **plastikkspatel** med den pekende enden inn i cervicalåpningen og dreii den 360° i en retning, samtidig mens du trykker lett mot ectocervix.

Skyll spatelen så raskt som mulig i beholderen med PreservCyt løsning ved å **rottere spatelen kraftig i beholderen 10-15 ganger**. Kast spatelen.

Ta en tilstrekkelig prøve fra endocervix ved å bruke en endocervikal børste. Før børsten inn i cervicalåpningen til kun det nederste av børsten vises. **Roter raskt 2-3 omdreininger i en retning**. Fjern børsten fra cervix før det tilkommer blødning.

Skyll børsten så raskt som mulig i PreservCyt løsningen ved å rottere denne i løsningen 10-15 ganger mot beholderens vegg. Rist til slutt børsten i væsken for å frigjøre alt materiale. Kast børsten umiddelbart. **La aldri børsten bli stående i væsken før rotering**, fordi dette vil føre til at cellematerialet fikseres fast til børsten.

Skrulokket på til sort merke på lokket så vidt har plassert sort strek på beholder.

Skriv pasientens navn og fødselsnummer (11 siffer) på beholderen. Fyll ut remissen med pasient, rekviert og kliniske opplysninger.

Beholderen plasseres i en forsendelsesbeholder.

Plasser beholder og remisse i prøvesendingskonvolutt.

Kurs / møter som kommer

Lærings- og mestringssenteret, Sykehuset Østfold

Pårørende til hjertesyke - Sarpsborg, 5. juni kl 0830-1530 (henvisning)

Tinnitus - Fredrikstad, 11. juni kl 09-12 (henvisning)

LMS 10-års jubileumskonferanse - Fredrikstad, 12. september kl 09-16 (ikke henvisning)

For mer informasjon og påmelding, kontakt lærings- og mestringssenteret på tlf. 69 86 33 80 mandag, tirsdag og torsdag kl. 0830-1430 eller på e-post mestring@so-hf.no

Endringer på legekantoret?

Husk å melde fra til Sykehuset Østfold, i **god tid**, ved endringer på legekantoret. **Leger som slutter / begynner og navn- og adresseforandringer er viktige meldinger til sykehuset**. For korrekt utsendelse av epikriser og prøvesvar må vi ha korrekte kontaktopplysninger.

Skjema for endringsinformasjon finner dere på sykehusets internettside.

<http://www.sykehuset-ostfold.no/>, menyvalg: Fagfolk/Samhandling/ Samhandling fastleger og avtalespesialister/ Endring telefon/adresser

Rekviertskjema

Melding om ny rekviert eller endring
Skjema finnes her: <http://www.sykehuset-ostfold.no/>

Skjemaet sendes til
Sykehuset Østfold, IT-avdelingen v/s
E-post: dips@so-hf.no
Evt. _____
Faks: 69 86 03 21
Postadresse: Pb. 9, 1603 Fredrikstad

Henvendelsen gjelder:
 Opprettelse av ny rekviert
 Endring av rekviertopplysninger for Ved adresseendring, vennligst oppgi om rekviert
 Inaktivering av rekviertkode

Vennligst fyll ut med blokkbokstaver. Alle fel
Etternavn _____
Fornavn, mellomnavn _____
Rekviert nr. (HPR - nr) _____
Organisasjonsnummer _____
Legekantor/avdeling _____
Postadresse _____
Telefonnummer/Lekested _____

Her er praksiskonsulentene

Praksiskonsulentene skal sikre og styrke samarbeidet mellom sykehusets avdelinger og allmennpraktiserende leger til beste for pasientene. Kontakt dem for å spille inn temaer for dette forbedringsarbeidet.

Praksiskoordinator og praksiskonsulent Medisinsk service
Jørn Gilberg
Fastlege i Sarpsborg
Telefon: 69 97 20 00
Mobil: 402 00 403
E-post: jorgilberg@hotmail.com

Praksiskonsulent Kirurgisk klinikk -kvinneklirikken
Karoline van der Hagen
Fastlege i Fredrikstad
Telefon: 69 30 09 99
Mobil: 905 81 744 - Faks: 69 30 09 98
E-post: kdhagen@online.no

Praksiskonsulent Kirurgisk klinikk – generell kirurgi
Jan-André Alstad Olsen
Fastlege i Fredrikstad
Telefon: 69 30 66 50
Mobil: 990 23 333 - Faks: 69 30 66 61
E-post: jaa@fredrikstad.kommune.no

Praksiskonsulent Kirurgisk klinikk
Benny Adelved
Fastlege i Sarpsborg
Telefon: 69 12 69 22
Mobil: 918 21 393
Faks: 69 12 69 25
E-post: benny@adelved.no

Praksiskonsulent BUPP Fredrikstad
Kari Gleditsch
Fastlege i Fredrikstad
Telefon: 69 36 63 30
Mobil: 900 35 958
Faks: 69 36 63 31
E-post: karigled@online.no

Praksiskonsulent
DPS - Moss
Jon Aga
Fastlege i Rygge
Tlf. 69 26 44 00 - Mobil 995 22 746
E-post: jo.ag@live.no

Praksiskonsulent
Medisinsk klinikk
Dag Eivind Syverstad
Fastlege i Sarpsborg
Telefon: 69 16 86 84
Mobil: 905 27 822 - Faks: 69 16 81 69
E-post: desyvers@gmail.com

Praksiskonsulent
BUPP Moss
Ola Amundsen
Fastlege i Moss
Mobil: 996 45 902
E-post: olaamundsen@me.com

Ventetider ved Sykehuset Østfold mai 2013

Dette er utvalgte ventetider til viktige poliklinisk undersøkelse / behandling for den voksne uprioriterte gjennomsnittspasienten uttrykt i antall uker. Det gjøres selvsagt individuelle prioriteringer med bakgrunn i henvisningsskrivet. Sykehuset prioriterer etter de nasjonale prioriteringsveilederne. Fullstendig oversikt finnes på www.sykehuset-ostfold.no

Sykdommer i nervesystemet	Antall uker
Nevrologisk utredning	78
Kognitiv svikt, demensutredning -nevrologi	25
Kognitiv svikt, demensutredning -psykisk helse aldersgeriatri	5
Øyesykdommer	
Makuladegenerasjon	4
Skjeling / grå stær	24 / 10
ØNH	52
Lungesykdommer	56
Sykdommer i hjerte/blodårer	
Karkirurgi / pulsårer	24
Hjerteutredning / undersøkelse	56
Sykdommer i fordøyelsesorganer	
Brokk / hemoroider / gallestein	6 / 40 / 22
Sykdommer i muskel / skjelett	
Hånd / fot	36 / 36
Rygg / skulder	16 / 36
Revmatologisk utredning	26
Slitasjegikt hofte / kne protese / korsbånd	24 / 24 / 24
Sykdommer i nyre- og urinveier	
Cystoscopi / nyre- urinstein / prostata	8 / 5 / 8
Billediagnostikk	
MR m. kontrast	15
CT	6
UL	2
Konvensjonell enkel Rtg. Delvis drop-in	0-1

Send oss ditt bidrag, Innspill, tilbakemeldinger eller tips:

Kontakt samhandlingssjef/redaktør Odd Petter Nilsen, odd.petter.nilsen@so-hf.no, eller mobil 917 94 151. Alle nyhetsbrevene For Fastleger ligger også på vår hjemmeside www.sykehuset-ostfold.no/samhandling/samhandling_fastleger. Ansvarlig redaktør: Direktør kommunikasjon og samhandling Anne Grethe Erlandsen.